



***DEBRECENI EGYETEM
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KARÁNAK
AKKREDITÁCIÓS JELENTÉSE***

2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

A MAB plénuma által felkért kari látogatóbizottság:

Zalai Ernő az MTA r. tagja

László Gyula CSc

**A plénumhatározat dátuma:
2006. december 8.**

DEBRECENI EGYETEM KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR	Akkreditációs minősítés A
---	--

AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA

Az akkreditációs önértékelés dokumentumai és a Látogató Bizottság helyszíni tapasztalatai alapján összességében a következő megállapítások fogalmazhatók meg.

- A Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kara (a továbbiakban a Kar) viszonylag fiatal, de már kellően erős és intenzíven fejlődő intézmény.
- Az egyetemi képzés követelményeit kielégítő színvonalú az oktatás, kezdve a tanrend szervezésétől, a hallgatók tájékoztatásától (tematikák, sillabuszok, követelmények), a képzés tartalmán át az oktatás-módszertani kérdésekig bezárólag. A képzés struktúrája, tárgykörei és a tárgyfelelősök megfelelnek a MAB előírásainak.
- Az oktatást és az oktatókat egyértelműen jónak ítélik meg a hallgatók is, akik a képzési követelményeket feszítettnek, de teljesíthetőnek érzik. A Kar a képzés tömegesebbé válása ellenére is igyekszik megőrizni a képzés jó, magas minőségét.
- Jó belső kapcsolat érvényesül az oktatók, illetve a hallgatók és oktatók között. A hallgatók több saját szervezetet hoztak létre, ezek – a lehetőségek határai között – jól működnek. Összességében pozitív benyomást keltett a hallgatók kötődése a Karhoz.
- A minőségre törekvést erősíti az is, hogy a Kar képzési stratégiájában a Master és a PhD képzésnek kíván kiemelt szerepet biztosítani az alapképzéssel szemben. A személyzeti és szervezetfejlesztési politika is ezt a célt kívánja szolgálni.
- A Kar (élve a nagy egyetem adta lehetőségekkel is) jelentős számú és viszonylag széles tudományos palettát átfogó oktatógárdát tud mozgósítani, és összességében rendelkezik az akkreditációs elvárásoknak megfelelő oktatói háttérrel.
- A Kar törekszik az intenzív tudományos-kutatói munkára. Ebben elsősorban a második teljes idejű állásban Debrecenben oktató munkatársai járnak az élen. A Kar tudományos műhely jellegének, kutatási aktivitásának megszilárdítása a jövőben komoly feladatot ró a vezetésre.
- A Kar kutatási és tudományos nevelési tevékenységének erősségét jelzi, hogy sikerült doktori iskolát létrehoznia. Azonban még mindig kevés a Kar saját, főállású, minősített oktatója, ami hosszabb távon veszélyezteti a színvonalas képzés fenntarthatóságát.
- A tárgyi feltételek korszerűek, az ellátottság kedvező ítéljük. Külön előnye a Karnak, hogy a rendelkezésére álló, kielégítő színvonalú infrastruktúra egy viszonylag új épületegyüttesben, egységet alkotó Campusban áll az oktatók és hallgatók rendelkezésére.
- A folyamatosan kiépülő külső kapcsolatok pozitív visszajelzéseket adnak, mind az alap-, tovább- és felnőttképzés végzettjeiről, mind a szakértői, kutatási tevékenységről.
- A Kart egy saját jövőkép alapján, annak elkötelezett, dinamikus vezetők irányítják.

RÉSZLETES ÉRTÉKELÉS

1. AZ OKTATÁS, KÉPZÉS MINŐSÍTÉSE

A Karon **jelenleg** a *közgazdász-gazdálkodási* alapképzési szakon nappali és levelező tagozaton, valamint az *MBA* szakirányú továbbképzési szakon levelező tagozaton folytat képzést. (A Kar mindkét szakja a **Gazdálkodás- és szervezéstudományok** tudományághoz tartozik.)

ALAPKÉPZÉS

Szak megnevezése: közgazdász-gazdálkodási

A szak képesítési követelményének Korm. rend. száma: 4/1996. (I.18.) számú Korm. rendelet

A szak engedélyezési dokumentumának adatai: 57.304/'92/XII.MKM 1993. január 11.

Bemeneti feltétel (ha van): kiegészítő alapképzés esetén - főiskolai közgazdász diploma

A végzettség szintje: egyetemi

Oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése: okleveles közgazdász gazdálkodási szakon

A szak képzési formái és a képzési idő: nappali: 10 félév, levelező: 6 félév.

Egyéb megjegyzés: nappali tagozaton - alapképzés, levelező tagozaton – kiegészítő alapképzés.

A szak felelőse :_Dr. Polónyi István DSc.

A képzés – az általános hazai gyakorlatnak megfelelően – 6 féléves közgazdasági és üzleti alapozó és 4 féléves szakképzési szakaszra tagolódik. A közgazdasági és üzleti alapozó képzésről a tantervben meghatározott előfeltételeket teljesítő hallgatók léphetnek a szakképzési szakaszba. A szakképzési szakasz egy általános modulból és egy szakirány modulból áll.

A szakképzési szakasz célja olyan közgazdász üzletemberek képzése, akik magas szinten alkalmasak a vállalatok, vállalkozások funkcionális területeinek irányítására, illetve megfelelő tapasztalatok szerzése után vállalatok vezetésére. A szak tanterve biztosítja, hogy az ennek keretében végző szakemberek magas szintű, naprakész ismeretekkel rendelkezzenek a vállalatok, vállalkozások funkcionális területeiről, és a Kar specialitásának megfelelően kiemelkedő ismeretekre tegyenek szert a gazdasági jog és a számvitel területén. A Kar kiemelt figyelmet szentel a hallgatók szakmai idegen nyelvi képzésére.

A Karról közgazdasági- és üzleti tudományokban jártas, módszertanilag jól felkészült szakemberek kerülnek ki, akik a jól megalapozott idegen nyelvi ismereteknek köszönhetően magas szinten képesek a nemzetközi gazdasági és üzleti életben is helytállni.

A MAB Akkreditációs követelményrendszere Függelékében az egyetemi gazdálkodási szaknál szereplő főtárgyak mind szerepelnek a Kar tantervében, a tananyagok biztosítják, hogy a megfogalmazott kompetenciák maradéktalanul teljesüljenek. Az oktatás jól szervezett, a hallgatók számára biztosított a megfelelő tájékoztatás. Kellő részletességgel kidolgozott tantárgyi ismertetőt, illetve a tantárgyi követelményekre vonatkozó leírást kapnak a hallgatók.

levelező tagozat (kiegészítő alapképzés)

A Karon költségtérítéses kiegészítő alapképzés is folyik főiskolai végzettségű, közgazdász oklevéllel rendelkezők számára levelező tagozaton. A kiegészítő képzést sikeresen befejezők "okleveles közgazdász gazdálkodási szakon" elnevezésű egyetemi diplomát kapnak.

A képzés ideje 6 félév. A hatodik félév a diplomamunka elkészítésére szolgál, és lehetőséget biztosít a diplomamunkával kapcsolatos konzultációkra. Az oktatás félévenkénti óraszama kb. 100 tantermi óra. A képzés alapvetően konzultációs jellegű, ezért jelentős mértékben épít a hallgatók önálló munkájára. Konzultációra félévenként 14 héten keresztül, szombati napokon kerül sor.

Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar
akkreditációs jelentése

2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

A szakra jelentkezők, beiratkozók, ill. a szakon oklevelet szerzők száma

Tanév	Jelentkezők száma		1. félévre beiratkozók száma		Oklevelet szerzők száma	
	Nappali	Nem nappali	Nappali	Nem nappali	Nappali	Nem nappali
2000.	576	71	159	52	88	0
2001.	619	142	158	79	90	25
2002.	721	222	161	90	100	21
2003.	571	262	178	102	122	29
2004.	508	225	161	94	120	55

SAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉS

Szak megnevezése: **Master of Business Administration**

A szak képzési követelményének Korm. rend. száma: 7/1999. (II.1.) OM rendelet

A szak engedélyezési dokumentumának adatai: 1628. - V.71./1999., 1999. szeptember 9.

Bemeneti feltétel: főiskolai vagy egyetemi diploma

A végzettség szintje: szakirányú továbbképzés

Oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése: Master of Business Administration

A szak képzési formái és a képzési idő: levelező, 4+1 félév,

A szak felelőse :_Dr. Polónyi István DSc.

A posztgraduális MBA intenzív levelező képzés tematikája és tantárgyi programja megfelel a fejlett nyugati országokban a legmagasabb professzionális egyetemi szintű üzletemberképzési formának számító MBA programok alapvető standardjainak. A képzés kialakításában részt vettek/részt vesznek az Egyetem külföldi partner intézményei is (University College Dublin - Írország, Utrecht University - Hollandia, Ecole Supérieure de Commerce de Troyes - Franciaország, California Polytechnical State University, San Luis Obispo - USA).

A képzés minden év februárjában indul, 4+1 féléves, levelező rendszerben, alapvetően magyar nyelven folyik, de a képzés előrehaladtával igényli az angol nyelv megfelelő ismeretét is. A plusz 1 félév a szakdolgozat elkészítésére, illetve a záróvizsgára történő felkészülésre áll rendelkezésre. A hallgatóknak az 5 félév folyamán 150 kreditet kell teljesíteniük.

A szakra jelentkezők, beiratkozók, illetve a szakon oklevelet szerzők száma

Tanév	Jelentkezők száma		1. félévre beiratkozók száma		Oklevelet szerzők száma	
	Nappali	Nem nappali	Nappali	Nem nappali	Nappali	Nem nappali
2000/2001.		45		36		19
2001/2002.		39		30		37
2002/2003.		42		33		20
2003/2004.		34		33		23
2004/2005.		22		22		32

A képzés hallgatói megítélése

A Kar rendszeres elkészíteti a hallgatókkal az oktatói munka értékelését. A legutóbbi, 2005 tavaszán végzett értékelés 12 kérdésének összevont „rangsora” a következő volt: a hallgatók összességében (egy szokásos, 5-fokozatú skálán

3,5-ös átlag alattinak minősítették azt, hogy: „*Mennyire teljesíthetők számodra a követelmények*”

3,5-ös átlagot meghaladó volt: „*Tanulmányi átlageredményed az elmúlt félévben*” (a skálán a **3,01-3,5** közötti átlag kapta a 3-ast, a 3,51-4,0 közötti átlag a 4-es értéket)

3,5-4,0-es közöttinek minősítették azt, hogy: „*az oktató él-e a szemléltető eszközök nyújtotta lehetőségekkel*”

4,0-es körüli átlagúnak minősítették azt, hogy:

- „*Az oktató szemináriumi mennyire követhető, jegyzetelhető*”
- „*Mennyire segítették a szemináriumok a tananyag elsajátítását*”
- „*Milyen az oktató személyes kapcsolata a hallgatókkal*”
- „*Egyértelmű volt-e a kurzus követelményrendszere a tárgyfelvételnél*”
- „*Milyen az oktató kommunikációs, előadói képessége*”

4,0-4,5-ös közöttinek minősítették azt, hogy:

- „*Az oktató kellőképpen felkészült-e az óráira*”
- „*Az oktató mennyire segítőkész a tárggyal kapcsolatos problémák megoldásában*”

A legmagasabb, **4,5** fölöttinek minősítették azt, hogy:

- „*az órák hány százalékán voltál jelen*” (60-80% között 4-es, 80-100% között 5-ös értéket kellett adni)

Érdekes, hogy magát az oktatót és az oktatást elég egyértelműen jónak (4-es vagy ezt meghaladó átlagúnak) ítélik meg a hallgatók, ami megítélésünk szerint valóban igen jó eredmény. A saját aktivitásukat (az órára járást) is kiemelkedőnek tartják a hallgatók, a teljesítményüket viszont nem. Úgy érzik, hogy nem tudják egy közepesnél jobb szinten teljesíteni a követelményeket.

A kérdésekre adott válaszok összképe alapján úgy tűnik, hogy ebben alapvetően nem az oktatók teljesítménye, vagy az oktatás feltételei, hanem inkább az oktatás növekvő tömegszerűsége és a hallgatók gyenge középiskolai felkészítése játszik meghatározó szerepet. Az oktatás minőségét inkább pozitívan minősíti az, hogy a képzés rendszere a megváltozott külső körülmények ellenére sem akar engedni a korábban kialakult, magasabb átlagos követelményszintből. Mindezzel együtt a jelzés figyelmeztető erejű. Érdemes lehet gondolkodni a nagyobb aktivitást és eredményességet kényszerítő/ösztönző eszközök lehetséges körének kialakításán, az oktatás és a tanulás, illetve számonkérés módszereinek továbbfejlesztésén.

Az intézmény várható képzési profiljai

A bolognai képzési rendszerre áttérve a Kar a következő képzések indítását tervezi:

Alapképzések - nappali tagozaton :

- gazdálkodási és menedzsment (BA) (államilag finanszírozott)
- közszolgálati (BA) (államilag finanszírozott)
- pénzügy és számvitel (BA) (államilag finanszírozott), közös a DE AVK-val
- gazdaságinformatikus (BA)(államilag finanszírozott), közös a DE IK-val

Mesterképzések:

2-4 mesterképzés (államilag finanszírozott)

- **Egyetemi szintű képzés** -levelező tagozaton: várhatóan a mesterképzések beindulásáig közgazdász-gazdálkodási (költségtérítéses),

Felsőfokú szakképzés (Fsz):

- pénzügyi szakügyintéző felsőfokú szakképzés (államilag finanszírozott)
- számviteli szakügyintéző felsőfokú szakképzés (államilag finanszírozott)

Szakirányú továbbképzés - levelező tagozaton:

Master of Business Administration (költségtérítéses)

Doktori képzés (PhD) nappali/levelező

Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar
akkreditációs jelentése

2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

A maximális létszámokat figyelembe véve a következő 5 évre ez az alábbi várható hallgatói létszámot jelentené:

Hagyományos képzések	2005 (tény)	2006 (terv)	2007 (terv)	2008 (terv)	2009 (terv)	2010 (terv)
gazdálkodási szak nappali tagozat						
I.évf.	168					
II.évf.	164	168				
III.évf.	161	164	168			
IV.évf.	196	161	164	168		
V.évf.	178	196	161	164	168	50
gazdálkodási szak levelező tagozat						
I.évf.	62	80				
II.évf.	85	62	80			
III.évf.	89	85	62	80	50	10
Összesen:	1103	916	635	412	218	60

Felsőfokú szakképzés	2005 (tény)	2006 (terv)	2007 (terv)	2008 (terv)	2009 (terv)	2010 (terv)
számvetési szakügyintéző						
I.évf.		50	50	50	50	50
II.évf.			50	50	50	50
penzügyi szakügyintéző						
I.évf.		50	50	50	50	50
II.évf.			50	50	50	50
Összesen:	0	100	200	200	200	200

Alap képzés (BA)	2005 (tény)	2006 (terv)	2007 (terv)	2008 (terv)	2009 (terv)	2010 (terv)
gazdálkodási és menedzsment						
I.évf.		140	140	140	140	140
II.évf.			140	140	140	140
III.évf.				140	140	140
közszolgálati						
I.évf.		60	60	60	60	60
II.évf.			60	60	60	60
III.évf.				60	60	60
penzügyi és számvetési (AVK-val közösen)						
I.évf.		55	55	55	55	55
II.évf.			55	55	55	55
III.évf.				55	55	55
gazdaságinformatikus (IK-val közösen)						
I.évf.		60	60	60	60	60
II.évf.			60	60	60	60
III.évf.				60	60	60
Összesen:	0	315	630	945	945	945

Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar
akkreditációs jelentése
 2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

Mester képzés (MA)	2005 (tény)	2006 (terv)	2007 (terv)	2008 (terv)	2009 (terv)	2010 (terv)
nappali tagozaton 2-4 szak						
I.évf.			80	80	280	280
II.évf.				80	80	50
levelező tagozaton 2-4 szak						
I.évf.			150	150	150	150
II.évf.				150	150	150
Összesen:	0	0	230	460	660	630

Szakirányú továbbképzés	2005 (tény)	2006 (terv)	2007 (terv)	2008 (terv)	2009 (terv)	2010 (terv)
levelező tagozaton						
I.évf.	13	100	100	100	100	100
II.évf.	11		100	100	100	100
Összesen:	24	100	200	200	200	200

Nem egyedi jelenség, de a Karnak is jelentős kihívást, feladatot jelent már a jelenben és a közeljövőben is **a bolognai alapképzések bevezetése és a mester-képzések megtervezése**. Több szakot kell gondozni, mint jelenleg, és ezeken belül tartalmi és módszertani szempontból egyaránt jelentős változásokat kell végrehajtani. Végig kell gondolni a BA és MA-képzések közötti „munkamegosztást”, egymásra épülésüket is. Ennek tükrében módosításra, ésszerűsítésre szorulhat a jelenlegi mintatanterv is.

A Kar stratégiájában **a Master képzésnek (és vele együtt a PhD képzésnek) kíván kiemelt szerepet biztosítani**. Az alapképzés inkább csak „hátszág” szerepet játszik, - s amennyiben gazdasági főiskolákkal és más „részállító” felsőoktatási intézményekkel, karokkal megfelelő együttműködés alakul ki, a Bachelor képzések volumenét csökkenteni kívánják. A személyzeti és szervezetfejlesztési politika is ezt a célt kívánja szolgálni.

Az oktatás és a – később tárgyalandó – kutatás szempontjából és területén is fontos kitörési pont lehet a Kar számára a régiós kötődés, jelenlét erősödése. Ennek meg kell jelennie – összhangban az életem át tartó tanulás támogatásából a felsőoktatásra háruló egyre növekvő feladatokkal – **a rövidebb időtartamú tanfolyami, szakirányú továbbképzési kínálatnak és aktivitásnak** az erősítésében is. (Debrecen is egyike a jövőben intenzíven fejlesztendő ún. növekedési pólusoknak. A Kar ennek keretében továbbképző központot kíván kiépíteni.)

A SZEMÉLYI FELTÉTELEK MINŐSÍTÉSE

A következő táblázat – egyik oldalról – azt jelzi, hogy a Kar (jól élve a nagy egyetem adta lehetőségekkel is) **jelentős számú és széles tudományos palettát átfogó oktatói gárdát tud mozgósítani** a jelenlegi és a jövőbeli új (bolognai) képzések személyi feltételeinek megteremtése érdekében.

**Debreceni Egyetem Közgazdaságtudományi Kar
akkreditációs jelentése**

2006/9/XI/1. sz. MAB határozat

**A Kar oktatóinak, tudományos munkatársainak létszáma és tudományos minősítése
négy kiemelt tudományágban és összesen (2005. október 15-i adatok)**

Kar	Közgazdaság- tudományok	Gazdálkodás- és szervezés- tudományok	Állam- és jog- tudományok	Matematika- és számítás- tudományok	Intézmény összesen**
Ösztöndíjas doktorandusz	0	12*	1	1	14
Oktató, kutató, tud. min. nélk.	2	24	4	10	51
Közülük egyetemi dr.	0	3	0	0	4
CSc, Ph.D.	3	6	1	6	21
CSc, Ph.D. + Dr. habil	1	4	0	6	11
DSc	1	0	1	2	6
Akadémikus	0	0	0	0	2
Összesen	7	46	7	25	104

*Megjegyzés: A PhD hallgatók alapvégzettségük alapján a Gazdálkodás- és Szervezéstudományokhoz lettek besorolva, de a Doktori Iskola a Közgazdaságtudományokhoz tartozik

** A négy kiemelt tudományágon kívül 3 fő a szociológia-, 10 fő a nyelv-, 2 fő a történelem-, 3 fő a filozófia-, 1 fő a pszichológia tudományágot képviseli

A gazdaságtudományhoz nem közvetlenül kapcsolódó tudományágak képviselői külső óraadók, illetve a Debreceni Egyetem más karairól átoktatók. A módszertan tantárgyak oktatását Matematika- és Számítástudományok területéhez tartozó átoktató kollégák végzik. A gazdasági szaknyelvi képzés miatt jelentősebb a Nyelvtudományokhoz tartozó oktatók száma is. A külső óraadók között igen sokan a régió kiemelkedő pénzügyintézeteinek, vállalatainak, tanácsadó testületeinek minősítés nélküli, vezető szakemberei.

Másik oldalról viszont a képzés egyfajta törekeny alátámasztottságát, a Kar bizonyos mértékű kiszolgáltatottságát jelzi az, hogy a fenti létszámnak csak egy (kisebb) része a saját főállású oktató. Ennek az állapotnak a javítására, **a saját oktatói létszám növelésére** a Kar az elmúlt időszakban is jelentős erőfeszítéseket tett.

2004. október 15. óta a közalkalmazottként foglalkoztatottak száma jelentősen nőtt: két teljes munkaidős egyetemi tanárral, 4 teljes munkaidős egyetemi docenssel, 1 egyetemi tanársegéddel, 4 tudományos segédmunkatárssal gyarapodott a kar oktatói létszáma jórészt új alkalmazások által, 2 fő esetén pedig a rész munkaidőben foglalkoztatottak átminősítésével. Ezen túl 1 fő tudományos tanácsadó egyetemi tanárrá való átminősítése is megtörtént. Időközben két oktató habilitált és egy PhD fokozatot szerzett.

A Kar alkalmazottainak száma jelenleg 48 teljes munkaidős és 3 részmunkaidős foglalkoztatott, összesen 51 fő.

A Kar alkalmazottainak száma és beosztás szerinti megoszlása (2005/2006)

Beosztás	teljes munkaidős	részmunkaidős	összesen
Egyetemi tanár	3	3	6
Egyetemi docens	12	-	12
Egyetemi adjunktus	6	-	6
Egyetemi tanársegéd	5	-	5
Tudományos segédmunkatárs	4	-	4
Oktató-kutató összesen	30	3	33
Nyelvtanár	8	-	8
Adminisztráció	10	-	10
Mindösszesen	48	3	51

Bár a Karnak jelenleg **feltétlen erőssége a közgazdaságtani jellegű képzés, és a doktori iskola alapvető profilja is közgazdaságtudományi, a képzés alapvető profilja azonban üzleti (menedzsment) jellegű,** és a Kar a jövőben is ezt az irányt kívánja képviselni és fejleszteni.

Ez a kettőség, figyelembe véve, hogy a Kar – legalább is eddig – elsősorban a saját végzettjei közül toborozta doktori iskolájának hallgatót, felhívja a figyelmet arra, hogy **a jövőben át kell gondolniuk a doktori képzés irányultságát, stratégiáját.** A bologna jellegű képzést elvégző hallgatók előképzettsége ugyanis a jelenleginél jóval kevésbé fog megfelelni a közgazdaságtani doktori képzés követelményeinek.

A Kar másik alapvető fontosságú személyzet-fejlesztési feladata **a tudományos minősítéssel is rendelkező főállású oktatók számának növelése.** Ebben jelentős áttörés csak középtávon várható, de elkerülhetetlen. Ennek van esélye, ugyanis a Kar főállású oktatói közül 13 fő – akik az oktatásban ma is komoly szerepet töltenek be – jelenleg egyben a Kar Doktori Iskolájának doktorandusz hallgatója is, további két fő pedig más egyetem doktori iskolájának. A Kar oktatóinak majdnem fele tudományos minősítés megszerzéséért dolgozik. 2009-ig várhatóan valamennyien megszerzik PhD minősítésüket. Ezen túlmenően egy vezető oktató habilitációs cselekményre, kettő pedig akadémiai doktori cselekményre készül.

A Kar betartja a MAB akkreditációs követelményrendszerében foglaltak szerinti minimális követelményeket. A főtárgyak oktatói minden esetben vezető oktatók. A főtárgyak oktatóira előírt legalább 80%-ban teljes munkaidőben foglalkoztatottsági kritériumokat ugyan 2004. október 15-én nem minden esetben érték el (3 fő átoktató, 1 fő részmunkaidős és 1 fő megbízási szerződéssel foglalkoztatott személy). A Debreceni Egyetem integrációjának értelmében olyan tárgyak esetén, mint például a KTK esetén a filozófia, szociológia, melyeket a Bölcsészettudományi Kar kiváló szakemberei biztosítani tudnak, nincs értelme saját kari oktató alkalmazására. Ezen átoktatásoktól eltekintve már a 2004. októberi adatok is teljesítik a követelményeket, ha pedig szigorúbban tekintjük, akkor a vizsgált időszakot követően történt személyi változásoknak köszönhetően mindenképpen teljesülnek a feltételek. A szakon, illetve az intézményen belüli legfeljebb 3 főtárgy és 5 tárgy felelősségi feltétel is teljesül.

Az egyes szakirányok felelősei is kivétel nélkül az akkreditációs követelményekben meghatározott vezető oktatók.

Vagyis **összességében** megállapítható, hogy a Kar rendelkezik a képzéshez szükséges, az akkreditációs elvárásoknak megfelelő oktatói háttérrel, de saját személyi állományát tekintve lényegében még a kiépülés fázisában van. A közeljövőben igen jelentős erőfeszítéseket kell tennie egyik oldalról az egyedüli (saját első) főállású oktatói létszám további növelésére, másik oldalról a tudományos minősítések megszerzésének támogatására.

TÁRGYI FELTÉTELEK

A Kar infrastrukturális feltételei 1996-ban váltak teljessé, amikor átadásra került a Kassai úti épület, amely a közgazdász képzés elhelyezésére szolgál. Ez az épület 4300 m² hasznos területtel, 1 db 200 fős, 3 db 100 fős előadóval, 1 db 100 fős konferenciateremmel, 3 db 56 fős, 4 db 32 fős teremmel, 6 db 18 fős nyelvi teremmel rendelkezik, s helyet ad 5 db számítógépes teremnek.

Infrastrukturális elemek	Mennyiségi megítélés					Színvonal béli megítélés				
	nincs	kevés	elegendő	jól ellátott	bőséges	elavult	elfogadható	megfelelő	színvonalas	nemzetközi szintű
Előadó (200 fő)		X								X
Előadó (100 fő)			X						X	
Szemináriumi terem (56 fő)			X						X	
Szemináriumi terem (32 fő)		X							X	
Szemináriumi terem (18 fő)				X				X		
Alapvető oktatási helyiségek bútorzata				X					X	
A hallgatók által használt infrastruktúra-szoftver elemei				X					X	
A hallgatók által használt infrastruktúra-hardver elemei					X					X
Prezentációs technika					X				X	
Alapinfrastruktúra (világítás, víz, gáz)					X			X		
Alapinfrastruktúra (elektromos hálózat, laborklíma)				X					X	

A hallgatók számára összesen 114 számítógép áll rendelkezésre, ami azt jelenti, hogy kb. 8 nappali hallgatóra jut egy számítógép. Valamennyi számítógépről elérhető az internet. Az oktatói munkát 57 db dolgozói munkaállomás, 40 db nyomtató, 15 db fénymásoló, 11 db projektor, 7 db írásvetítő, 8 db szkennert, 6 db szerver – külön SAP-szerverrel – szolgálja.

A könyvtár a Campuson belül, 1750 négyzetméteren jelenleg három szinten működik, a negyedik szintet még nem használják. Az alagsori tömör raktár egy része még bepölcöztalan, amely további lehetőség a gyarapodó állomány elhelyezésére. (Vagyis vannak még „tartalékok”). A könyvtárban az olvasók rendelkezésére áll 50 db számítógép, Internet hozzáférési, hálózati nyomtatási lehetőséggel, ezen kívül még további 8-10 terminál csak az online katalógusban történő keresésre; 2 db kártyás fénymásoló gép, 2 db lézer nyomtató, fax, szkennert. A Testnevelési- és Sportközpontban a hallgatók jelenleg 18 különböző sportágat űzhetnek.

Külön előnye a Karnak, hogy a teljes infrastruktúra egy új épületegyüttesben, egységet alkotó Campusban áll az oktatók és hallgatók rendelkezésére.

Összességében a tárgyi feltételek korszerűnek, az ellátottság kedvezőnek ítélnélhető. Külön megoldandó kérdés lesz az, hogy hogyan oldható meg a bolognai alapszakos képzés, ha a különböző szakok hallgatói számára az alapozó modulok azonos tárgyait – egyébként logikusan és racionálisan – egységes évfolyam-előadások keretében akarják megtartani. (Nincs 300 fős nagy-előadó.)

TUDOMÁNYOS MUNKA, KUTATÁS ÉS FEJLESZTÉS

A Kar tanszékei több kutatási témában töltenek be országosan, alkalmanként nemzetközileg is elismert szerepet. A Kar oktatói aktív szereplői a debreceni tudományos közéletnek is, részt vesznek a Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Akadémia Bizottságának (DAB) életében, a Közgazdasági és Jogi szakbizottság vezetésében. Ezt a vonalat a kari stratégia szerint is tovább kell erősíteni. Törekedni kell olyan tudományos bizottságok létrehozására, amelyek egyben a régió gazdasági szereplőivel is megerősíthetik a Kar kapcsolatrendszerét.

A Kar szakmai műhelyei közül kiemelést érdemel az Új Intézményi Közgazdászok Magyarországi Társasága, amelynek működése kiterjed az ország egész területére, esetenként nemzetközi viszonylatokra is.

A Közgazdaságtudományi Kar 2002-ben hozta létre a *Competitio* című folyóiratot és a *Competitio* könyvsorozatot. A folyóirat bekerült az elismert közgazdasági folyóiratok közé. A *Competitio* könyvsorozat feladata a Karon lefolytatott doktori és habilitációs cselekmények színvonalas írásait, valamint a Kar oktatóinak kutatási eredményeit közölni. A *Competitio* folyóirat terjedelme az elmúlt időszakban megnőtt, a következőkben a Kar az éves megjelenések számát kívánja tovább növelni. Mind a folyóirat, mind a könyvsorozat esetében előbbre kell lépni a terjesztés tekintetében.

A Kar tudományos megjelenésének rendkívül fontos elemei a tudományos konferenciák. Az elmúlt néhány év során sikerült elérni, hogy évi egy-két jelentősebb, országos, vagy nemzetközi konferencia megrendezésével lépett ki a Kar a tudományos közvélemény elé. Más oldalról fokozottabban akarnak megjelenni – részvétellel és előadásokkal – a társkarok (elsősorban Miskolc, Pécs, Szeged) konferenciáin.

Rendszeres, szerződési keretekben rögzített együttműködése van a Karnak a régióval, a megyei-, illetve a városi önkormányzattal különböző fejlesztési tervek, EU integrációs projektek szakértői munkáiban történő közreműködésre. A régió néhány jelentősebb vállalatával kutatási, fejlesztési, szakértői együttműködési megállapodás született. A folyamatosan kiépülő kapcsolatok meghatározóan pozitív visszajelzéseket adnak, mind az alapképzés, mind a tovább- és felnőttképzés végzettjeiről, mind pedig a szakértői, kutatási kapcsolatokat illetően.

A Kar kutatási és tudományos nevelési tevékenységének gyengeségei közül ki kell emelni, hogy a doktori iskola és a kari kutatás húzóerejét képviselő professzorok nem debreceni lakosok, itteni foglalkoztatásuk általában második főállás, kari kapcsolódásuk laza. Nehéz jó hírű, ismert szakembereket a Kar számára megnyerni. A vezető professzorok kutatási pályázati tevékenysége nagyobb részt nem a Karhoz kapcsolódóan történik.

A Kar oktatóinak kutatási pályázati aktivitása jelenleg viszonylag szerény. (A Karra telepített, élő kutatási projektje lényegében mindössze négy oktatónak van). Ennek az egyik oka abban keresendő, hogy a Kar oktatóinak több mint fele jelenleg PhD kutatásait végzi, amely mellett nehezen tud más kutatási projektet vállalni. A Karra telepített alacsony kutatási projektszám annak is tulajdonítható, hogy a vezető oktatók egy jelentős része más intézményben is rendelkezik közalkalmazotti jogviszonnyal, s projektjeit a másik intézménybe telepíti.

Összességében a Kar törekszik az intenzív tudományos-kutatói munkára. Ebben vannak komoly eredményei, példamutató megoldásai, bár a tudományos aktivitás a jövőben még fokozható lenne. Ez a feladat értelemszerűen szoros összefüggést mutat a személyzet-fejlesztés, a tudományos minősítések számának korábban említett fontosságával.

DOKTORI ISKOLA

A Kar kutatási és tudományos nevelési tevékenységének erőssége, hogy sikerült egy jó színvonalú doktori iskolát létrehozni. Ennek alapvető témája: "Versenyképesség, globalizáció és regionalitás", és jószerivel egyedül képviseli Magyarországon, kritikus tömegben a nem főáramú, alternatív közgazdasági kutatásokat.

A közgazdaságtudományi doktori iskola alapító tagjainak és vezető személyiségeinek (Csaba László, Szabó Katalin, Makó Csaba, Kővári György) segítségével magas színvonalú munkát és országos ismertséget sikerült elérni. A doktori iskola – túl azon, hogy hallgatói között több régió kívüli hallgató is van – a Kar legtehetségesebb végzettjeit képzti tovább, befogadja a régió főiskoláinak tudományos minősítésre törekvő oktatóit, továbbá meghatározó szerepe van a Kar fiatal oktatóinak tudományos nevelésében. A doktori iskola és a habilitációs rendszer anyagi és szervezési háttere biztosított, a kiszolgáló infrastruktúra (informatikai rendszer, könyvtár) megfelelően fejlődik.

Az előzetes akkreditáció óta szélesedett a Doktori Iskola által bevont oktatók és témavezetők köre, a felvehető tantárgyak palettája is tovább bővült. A doktori szabályzat a bolognai folyamattal kapcsolatos MAB követelményeknek megfelelően átdolgozásra került, megemelték az oktatási és a kutatási tevékenységgel megszerzendő kreditek számát. 5 féléven át 4-4 tárgyat kell teljesíteni (ebből 10 kötelező, 5 kötelezően választható és 5 szabadon választott).

Példamutató a kutatási fórum rendszerének kialakítása: minden hallgatónak minden félévben egy témájába eső tudományos tanulmánnyal és előadással kell számot adni tevékenységéről, a Doktori Iskola témavezetői, oktatói, a Kar és Egyetem meghívott munkatársai, azaz egy lehetőségekhez mérten széles tudományos nyilvánosság előtt.

További fontos előrelépést jelentett, hogy a Kar egy főállású adminisztratív munkatársat bízott meg a doktori képzés kutatásszervezési, koordinációs, illetve részben tanulmányi ügyeinek intézésével.

A Doktori Iskola 2000 óta összesen 119 hallgatót vett fel, ebből 17 főt nappali tagozatos képzésre. (Az összes hallgató közül a viszonylagos aktivitást mutatók száma mintegy 85 fő. A halasztókat levonva mintegy 50 hallgató tekinthető aktívnek pillanatnyilag a Doktori Iskolában.) Eddig 3 fő szerzett doktori fokozatot. A 2005/2006-os tanév fontos fordulópont lehet a Doktori Iskola életében, mert ebben a tanévben kezdődik meg az első nappali tagozatos hallgatók védelme. A tanévben várhatóan 3 nappali tagozatos, 2 levelező és 1 egyéni jelölt doktori cselekményének lezárására, védelmére kerül sor.

2005. óta 6 fő habilitált a Karon: Pete Péter (2001. április 25.), Meyer Dietmar (2002. november 29.), Muraközy László (2004. március 3.), Fertő Imre (2004. április 16.), Julius Horváth (2004. október 6.), Bógel György (2004. október 26.).

A Doktori iskola összességében egyértelműen pozitív minősítése alapvetően **a neves külső szakemberek kiemelkedő aktivitásának** köszönhető. Ugyanakkor az alapvetően közgazdaságtani profil is többnyire ebből származik. A Kar fontos jövőbeli feladata lehet, hogy

- erősítse a saját főállású oktatói kör szerepvállalását az iskola képzési és kutatás-vezetési munkájában,

- erőteljesen koncentrálja és terelje a kutatási témaválasztást a Kar jövőbeli képzési és tudományos profiljának megfelelően, illetve
- a tárgyaknál is vegye figyelembe a Kar jövőbeli képzési és tudományos igényeit (pl. statisztika helyett ökonometria, a mikroökonómiát kötelezővé kellene tenni, a pedagógia is kötelezően választható tárgy lehetne mindazoknak, akik részt vesznek az oktatásban),
- vegye jobban figyelembe az országos gazdaságtudományi ad hoc doktori bizottságnak a doktori képzési folyamat szervezésére és a kreditrendszer alapelveire vonatkozó ajánlásait.

A KAR VEZETÉSE

A Karnak van saját jövőképe, világos stratégiai céljai, és a kari vezetés intenzíven dolgozik ennek megvalósításán.

Karon belüli kapcsolatok:

A dékáni vezetés heti rendszerességgel tart megbeszélést, amelyen a vezetés tagjai (dékán, dékánhelyettesek) kölcsönösen tájékoztatják egymást az üléseken elhangzottokról, valamint az aktuális feladatokról. Szükség esetén ad hoc megbeszélések tartására is sor kerül.

A dékán a Kari Tanácsok alkalmával szélesebb körben is rendszeresen beszámol az egyetemi bizottsági ülések fontosabb határozatairól, valamint még szélesebb körben a Kar oktatói részére dékáni körlevél formájában tájékoztatást nyújt a Karon történt változásokról, feladatokról. Esetenként a Kar tanszékvezetőinek és vezető oktatóinak összehívásával történik a Kar életét jelentősen érintők problémák megvitatása.

A karon belüli **oktatói-munkatársi kapcsolatokat, illetve az oktató/hallgató kapcsolatokat** mindenki (vezetők, oktatók, PhD-s és nappali tagozatos hallgatók) pozitívnak – kollegiálisnak, közvetlennek, egymást jól ismerőnek és támogatónak – ítélte meg, (bár már kezdenek érződni a méret-növekedésből adódó korlátok). Ez a szervezeti kultúra olyan eleme, amelyet nagyon jó lenne hosszú távon is megőrizni, védeni.

Egyetemi szintű kapcsolatok:

A Kar dékánja és dékánhelyettesei megfelelő rendszerességgel vesznek részt az Egyetem különböző testületeinek, illetve a Tudományegyetemi Karok (TEK) Elnökségének munkájában.

A Közgazdaságtudományi Kar közösen indít BA alapszakokat az Informatikai Karral, illetve részben, és messze nem kielégítő mértékben az Agrárgazdasági és Vidékfejlesztési Karral. Ezen túl szoros oktatási együttműködés alakult ki az Állam- és Jogtudományi Karral, valamint a Természettudományi Karral is.

A Debreceni Egyetemen viszonylag erősek az egyetemi szintű, karközi kapcsolatok. Ennek egyik oldalról határozott előnyei érvényesíthetők (kölcsönös átiktatás, nem kell párhuzamos kapacitásokat kiépíteni és fenntartani pl. módszertani, társadalomtudományi tárgyak oktatására). Másik oldalról a különböző karok eltérő céljai és érdekérvényesítő képessége esetenként ütközésekhez is vezet, s jelentős szakmai színvonalbeli különbségek is tapasztalhatók az egyetem ilyen képzéssel foglalkozó egységei között. A jövőben **az egyetem**

vezetőségének különös figyelmet kell fordítania a gazdaságtudományi képzés jobb, a magasabb színvonalat ösztönző és biztosító összehangolására az egyetemen belül.

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS

A kari minőségbiztosítási rendszer létrehozásának célja az Egyetem által megfogalmazott oktatási és kutatási célok megvalósításának elősegítése. Ennek érdekében 2005. május 5-én újjá alakult a Kari Minőségbiztosítási Bizottság. A Bizottság évente áttekinti a Kar oktatási tevékenységének minőségét, és javaslatokat fogalmaz meg a kari vezetés számára a minőségfejlesztés előmozdítása érdekében. Fontosabb eredmények:

- Kapcsolódva az Egyetem kérdőíves felmérési rendszeréhez, a Karon is készült oktatói elégedettség-vizsgálat.
- A doktori iskolában a minőségbiztosítást szolgálja a témavezetői értékelések rendszere, amelynek során a témavezetők írásban adnak számot hallgatóik félévi kutató munkájáról, előrehaladásáról.
- A Hallgatói Önkormányzattal együttműködve rendszeresen készül kérdőíves felmérés a hallgatók körében a Kar oktatói tevékenységéről.

A MAB JAVASLATAI

- a) A Karnak a közeljövőben igen jelentős erőfeszítéseket kell tennie egyik oldalról **az egyedüli (első, saját) főállású oktatói létszám további növelésére**, másik oldalról **a tudományos minősítések megszerzésének támogatására**, és mindezek segítségével **a helybeli tudományos aktivitás fokozására**.
- b) A Kar fontos jövőbeli feladata, hogy **erősítse a saját főállású oktatói kör szerepét a doktori iskola képzési és kutatás-vezetési munkájában, erőteljesen koncentrálja és terelje a kutatási témaválasztást** a Kar jövőbeli képzési és tudományos profiljának megfelelően, és kövesse szorosabban eljárási rendjében és kreditrendszerében a kialakult országos gyakorlatot.
- c) Jelentős kihívást, feladatot jelent már a jelenben és a közeljövőben is **a bolognai alapképzések bevezetése és a mester-képzések megtervezése, a képzés jellegének és tartalmának ennek megfelelő átalakítása** a képzés minden szintjén (beleértve a doktori képzést is).
- d) **A rövidebb időtartamú tanfolyami, szakirányú továbbképzési kínálat és képzési aktivitás erősítendő.**
- e) Mind a jelenlegi szakok képzési hatékonyságának növelése, mind a bolognai képzési rend bevezetése igényli az **oktatás módszertani kérdések** átgondolását, szükséges mértékű és jellegű módosítását.
- f) **A növekvő hallgatói létszám** vagy új oktatás-szervezési megoldásokat is igényel, esetenként nagyobb előadó-terek biztosítását teszi szükségessé
- g) A karon belüli **oktatói-munkatársi kapcsolatok, illetve az oktató/hallgató kapcsolatok** a szervezeti kultúra olyan elemei, amelyet nagyon jó lenne hosszú távon is megőrizni, védeni.